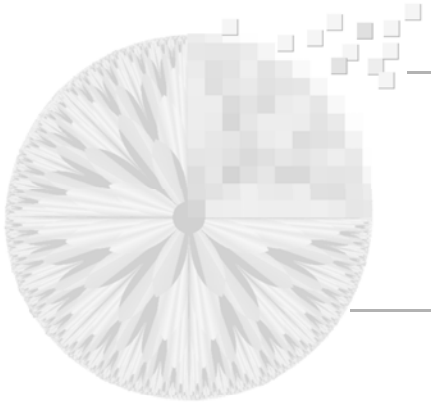

UVOD U DIGITALNU OBRADU SLIKE

POGLAVLJE 1

PRVI KORACI

- Prve primene u novinskoj industriji
- Slika prenesena 1921. rekonstruisana je štampanjem posebnih karaktera – polutonova
- Fotografski postupak 1922. omogućio je 5 nivoa sivog
- Do 1929. razvijene su metode sa 15 nivoa sivog

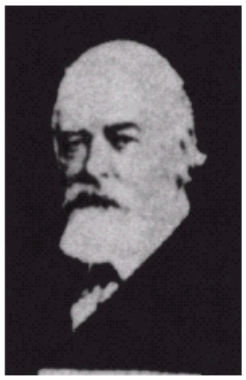

PRVI KORACI

- Prava digitalna obrada slike počinje sa pojavom dovoljno snažnih računara (~1960.)
- Prve slike na kojima je izvedena digitalna obrada nastale su u okviru kosmičkih programa
- Početkom 70-tih počinje primena u medicini
- Do danas, digitalna obrada slike našla je primenu u gotovo svim poljima

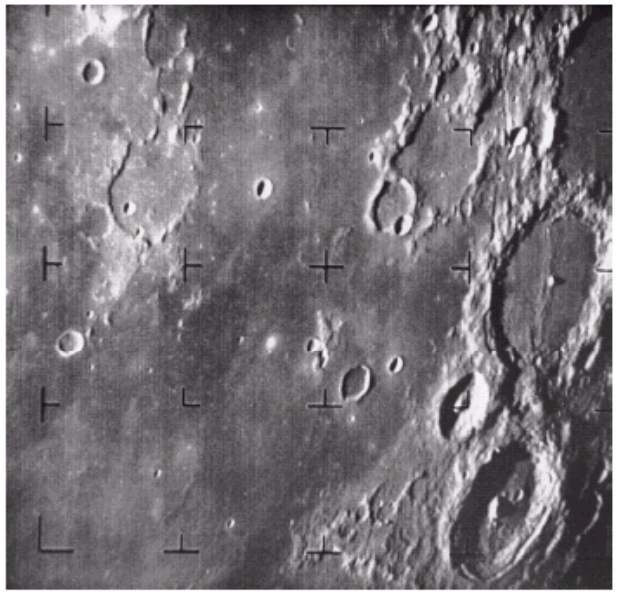

- Sliku meseca načinila je TV kamerom američka sonda *Ranger7* 31. jula 1964. godine, a potom su na njoj vršene popravke digitalnim tehnikama

IZVORI

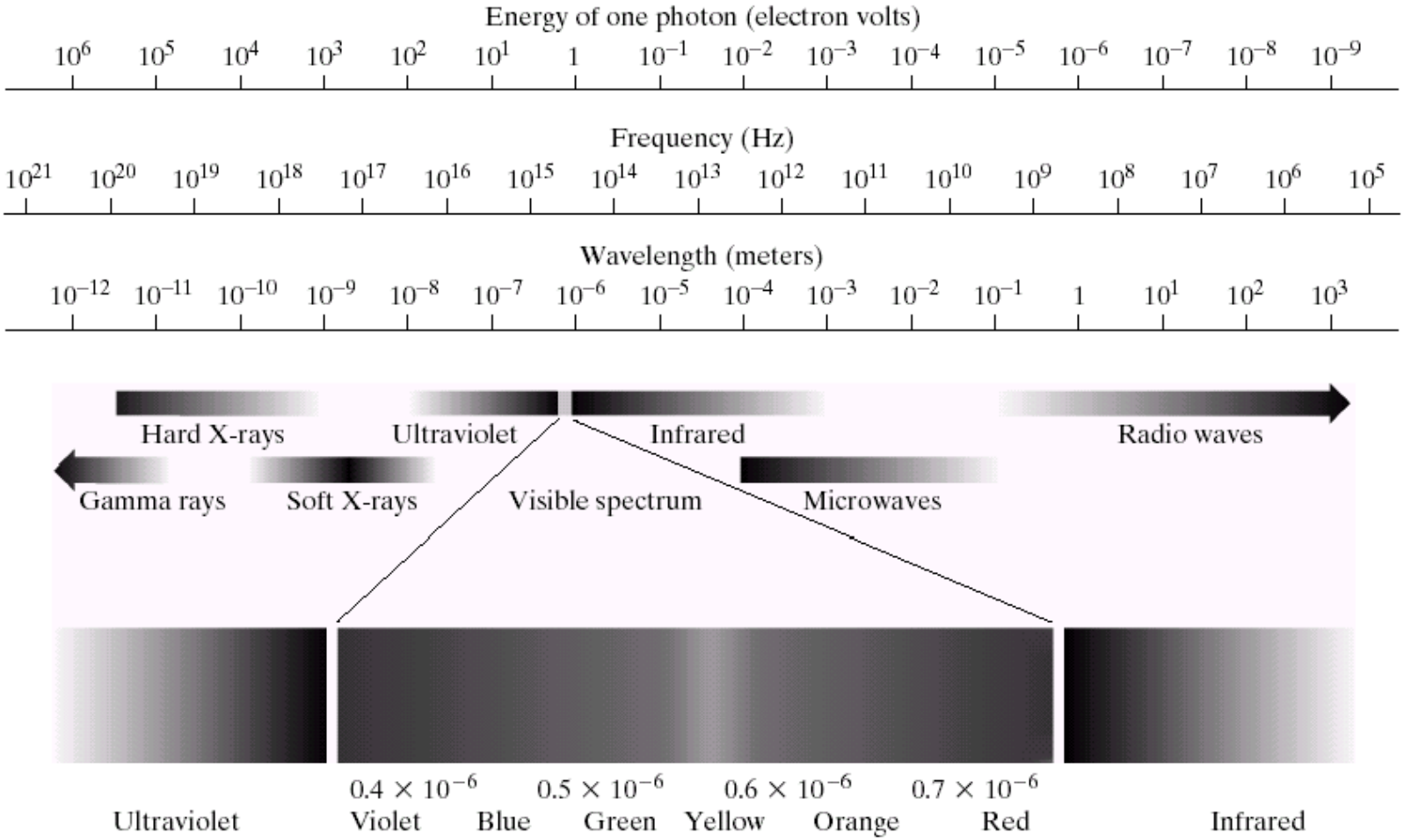

IZVORI

- Najčešće i najpoznatije su slike koje nastaju elektromagnetskim zračenjem

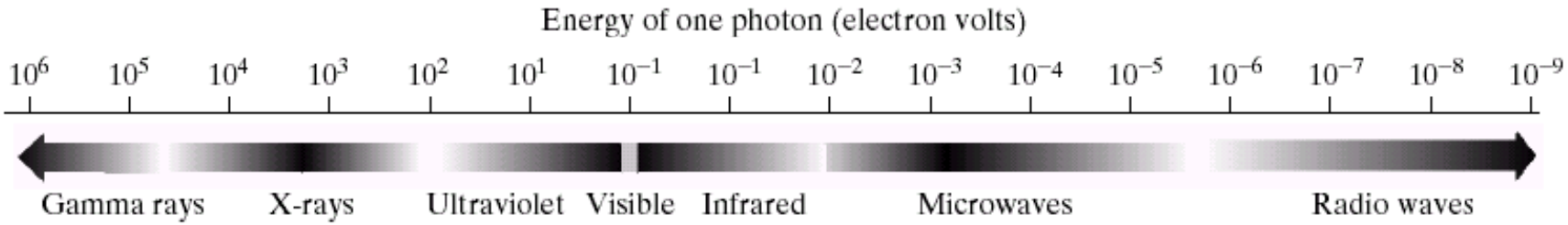

- Slike se mogu dobiti i od drugih izvora:
  - Akustički
  - Ultrazvučni
  - Elektronski (mikroskop)

VIDLJIVI SPEKTAR

- Prirodne slike
  - Nastaju digitalizacijom fotografija ili snimanjem digitalnim uređajem
  - Mogu biti i pokretne - film

- Čitav niz zadataka u digitalnoj obradi ovih slika
  - Restauracija
  - Poboljšanje
  - Kompresija
  - Kriptovanje
  - Zaštita *(Watermark)*

VIDLJIVI SPEKTAR

- Inspekcija u industriji
  - Snimak štampane ploče kontrolera CD-ROM uređaja
  - Farmaceutski proizvodi (pilule i bočice)
  - Prisustvo vazdušnih džepova u proizvodima od plastike
  - Prehrambena industrija
  - Deformiteti u optici – sočiva

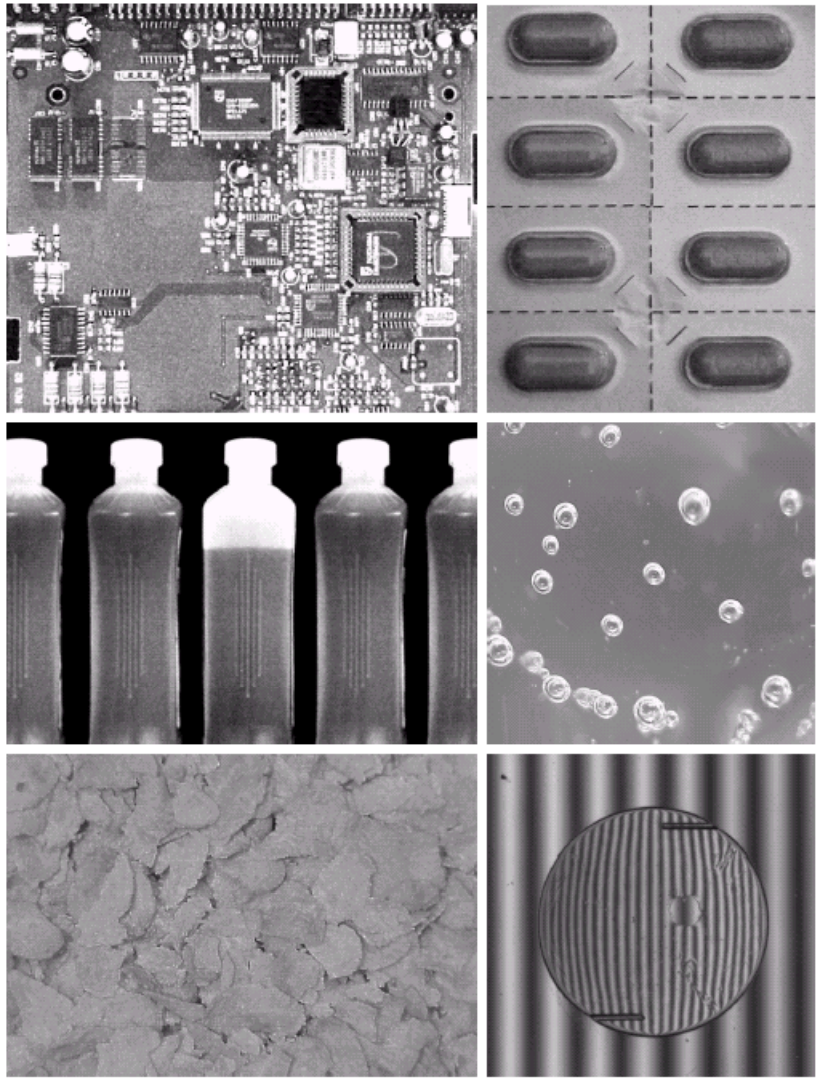

VIDLJIVI SPEKTAR

- Sprovođenje zakona
  - Otisci prstiju
  - Novčanice (automatsko brojanje, otkrivanje falsifikata, praćenje novčanica)
  - Registarske tablice

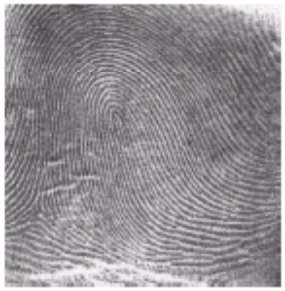

SLIKE GAMA ZRAČENJA

- **Gama-zraci** se koriste za generisanje slika u različitim oblastima
  - Snimanje skeleta (radioaktivni izotop emituje gama-zrake)
  - PET (Positron Emission Tomography)
  - Zračenje iz kosmosa (Cygnus Loop u gama spektru)
  - Zračenje u nuklearnim reaktorima

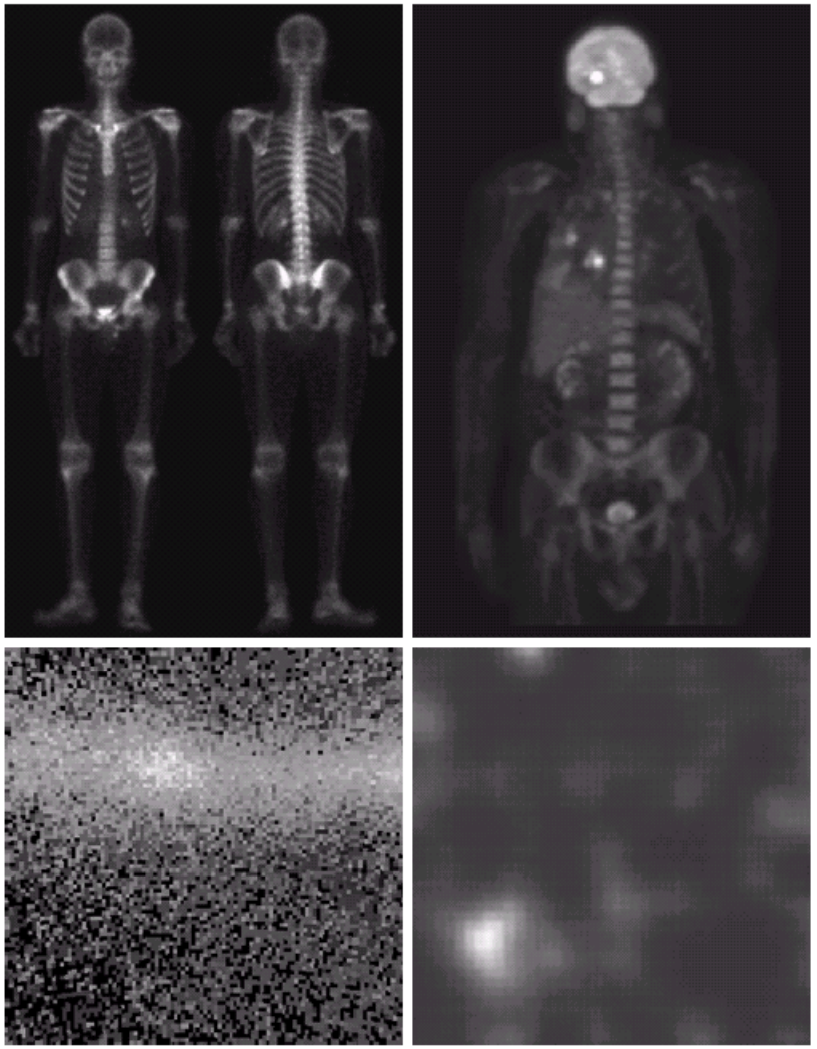

RENTGENSKE SLIKE

- **X-zraci** se koriste za generisanje slika u medicini, ali i u industriji i astronomiji
  - Rentgenski snimak grudnog koša
  - Angiografija (snimanje krvnih sudova)
  - CT (kompjuterska tomografija)
  - Snimanje štampane ploče elektronske komponente
  - Zračenje iz kosmosa (Cygnus Loop u X-spektru)
- Slike nastaju skeniranjem snimka ili direktnim zračenjem

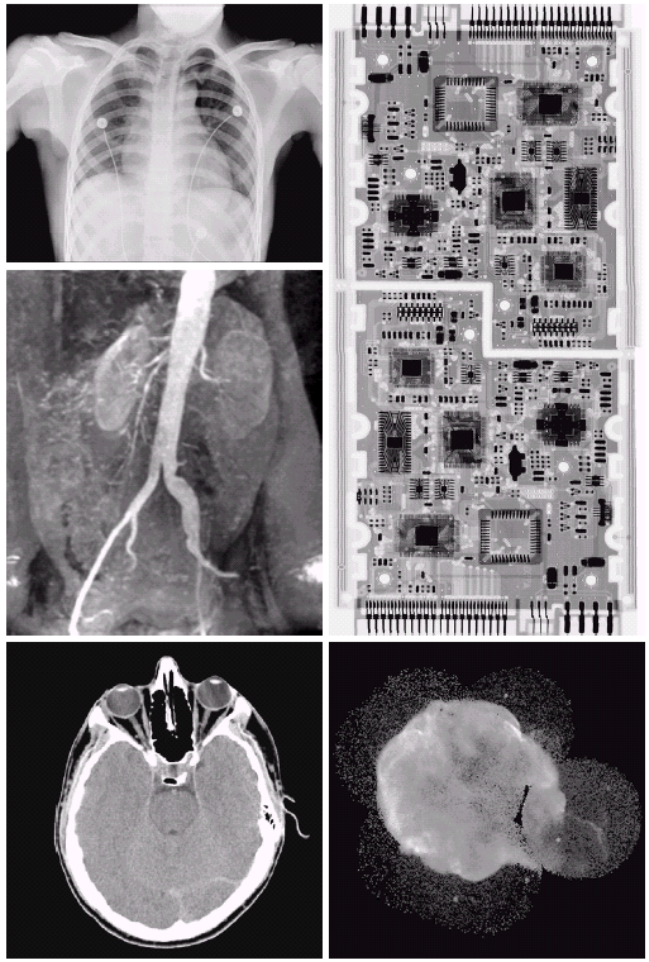

UV SLIKE

- Snimanje u ultraljubičastom spektru
  - Litografija, Industrijska inspekcija, Mikroskopija, Laseri, Biologija, Astronomija
- Fluorescentni materijali emituju svetlost usled UV zračenja
  - Mikroskopski snimak zdravog (levo) i obolelog kukuruza (desno)
  - UV zračenje iz kosmosa (Cygnus Loop u UV spektru)

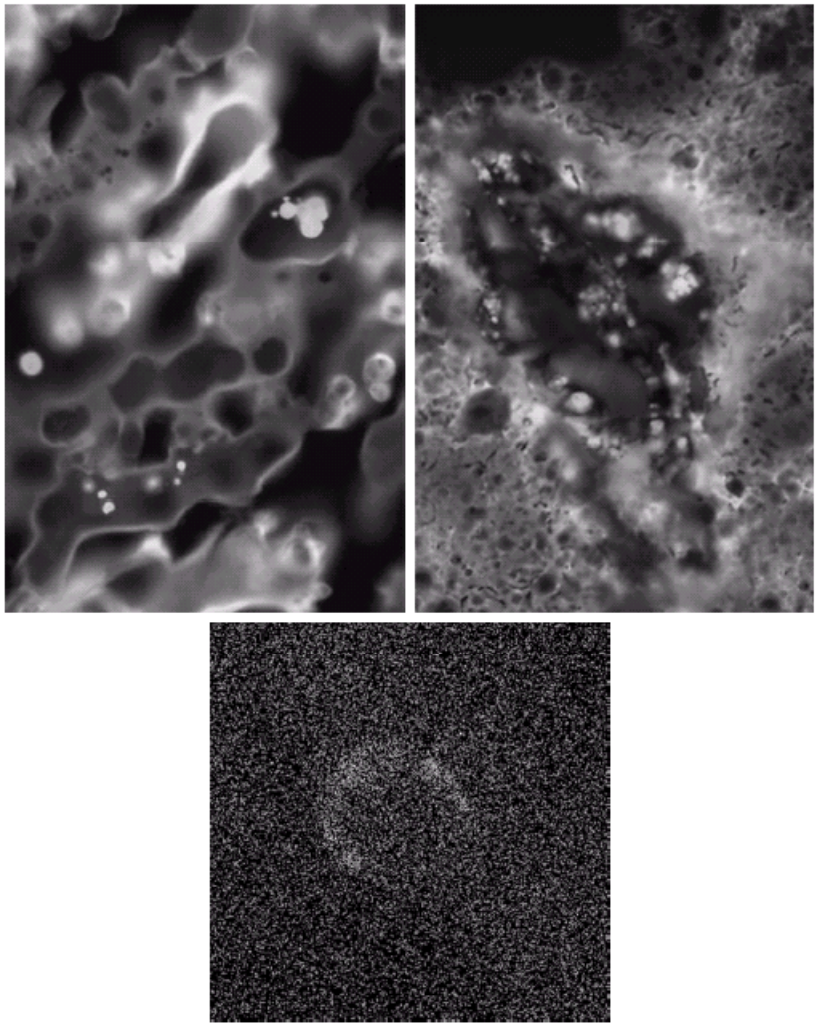

MIKROSKOPSKE SLIKE

- Mikroskopija
  - Taxol (anti kancerogeni agens) 250x
  - Holesterol 40x
  - Mikroprocesor 60x
  - Nikl-oksid 600x
  - Audio CD 1750x
  - Organski superprovodnik 450x

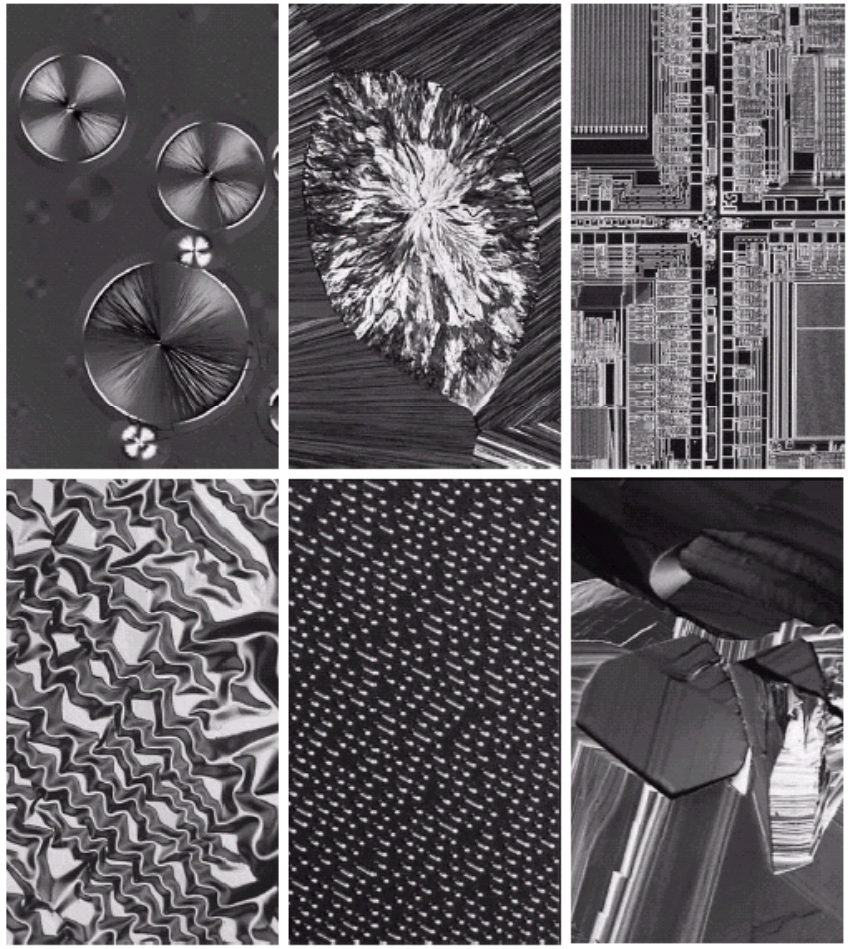

SATELITSKE SLIKE

- Satelitska snimanja zemlje
  - Snimci iste regije u različitim delovima EM spektra otkrivaju različite stvari od značaja

Band No.	Name	Wavelength (μm)	Characteristics and Uses
1	Visible blue	0.45–0.52	Maximum water penetration
2	Visible green	0.52–0.60	Good for measuring plant vigor
3	Visible red	0.63–0.69	Vegetation discrimination
4	Near infrared	0.76–0.90	Biomass and shoreline mapping
5	Middle infrared	1.55–1.75	Moisture content of soil and vegetation
6	Thermal infrared	10.4–12.5	Soil moisture; thermal mapping
7	Middle infrared	2.08–2.35	Mineral mapping

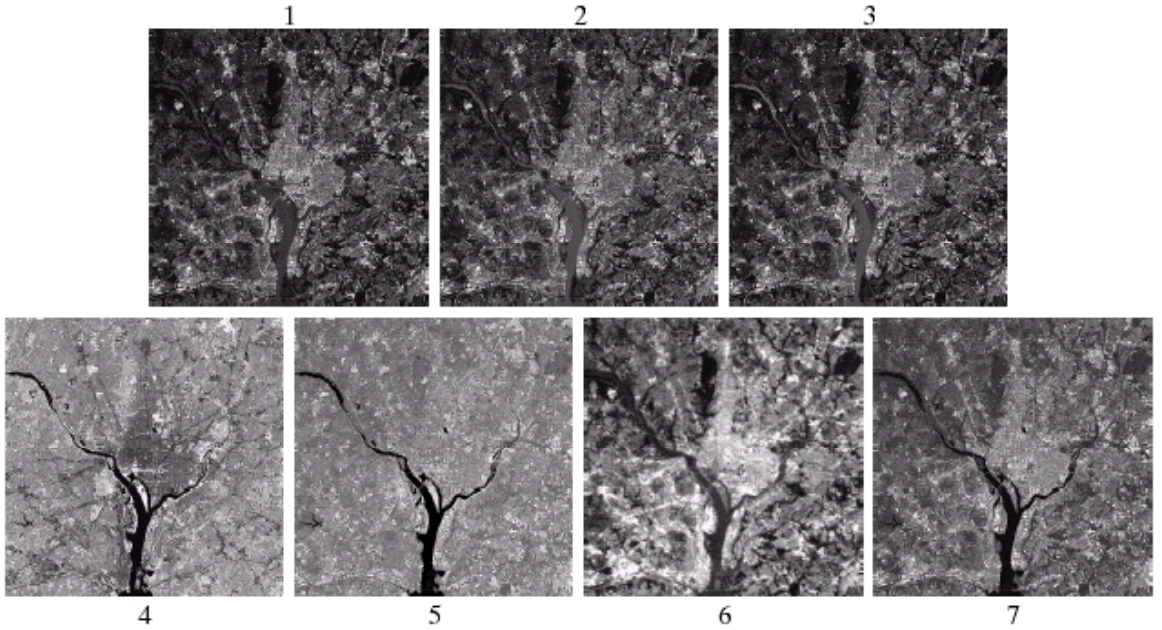

SATELITSKE SLIKE

- Meteorologija
  - Multispektralni snimak uragana *Andrew*

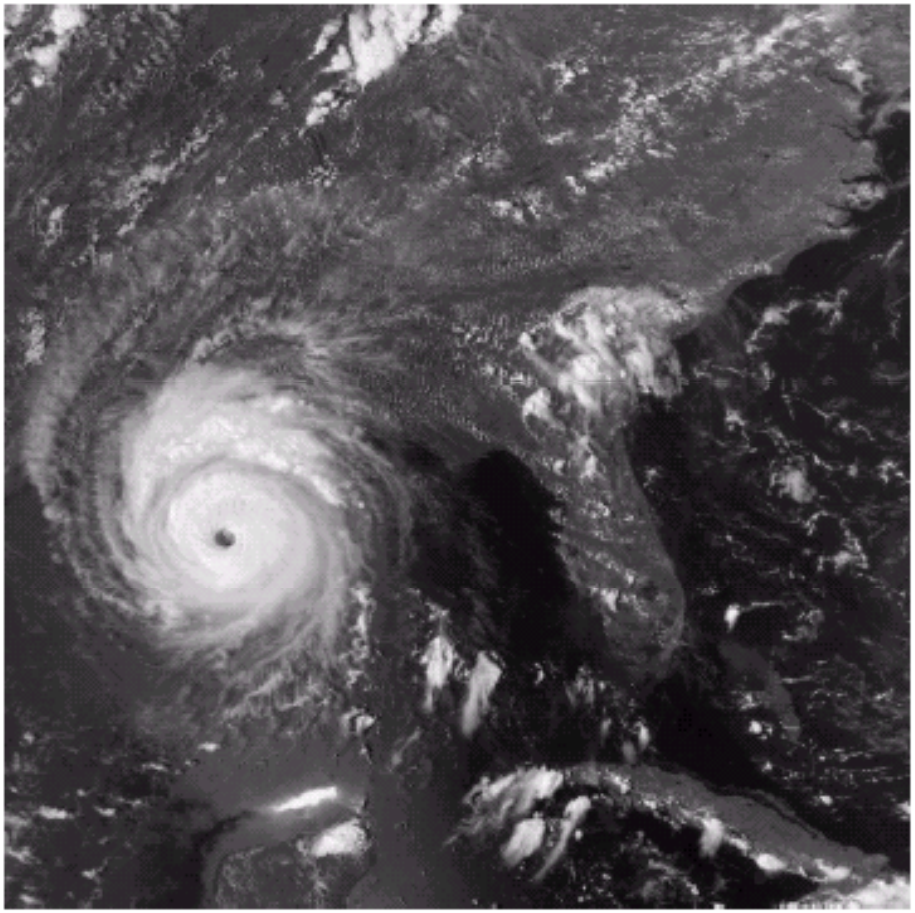

INFRACRVENE SLIKE

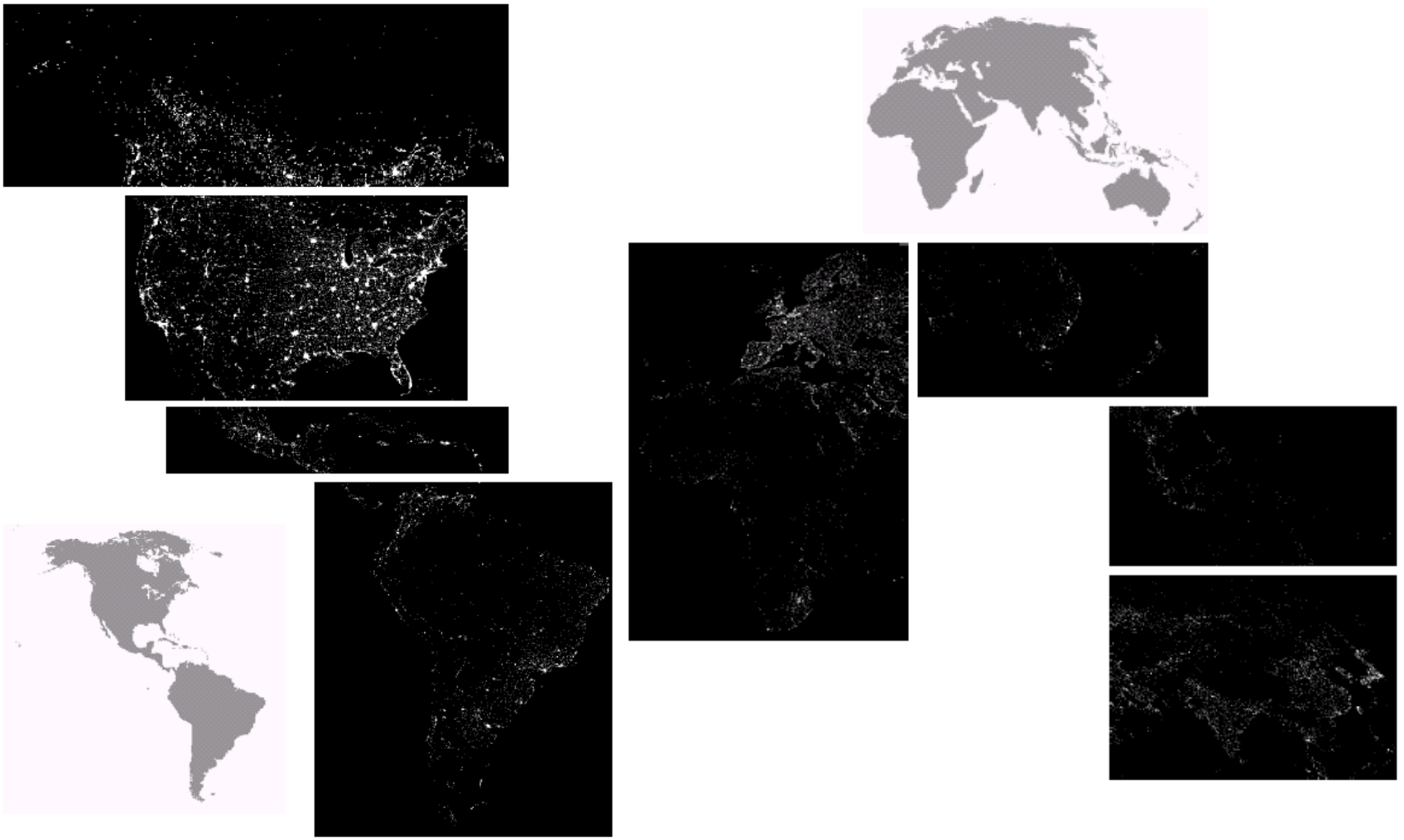

MIKROTALASNE SLIKE

- Radarske slike
- Mogu se načiniti u gotovo svim uslovima
  - Kroz oblake, vegetaciju, led, suvi pesak...
- Objekat se "osvetljava" mikrotalasnim snopom, a slika se dobija procesiranjem energije reflektovane na antenu
  - Snimak regije na Tibetu

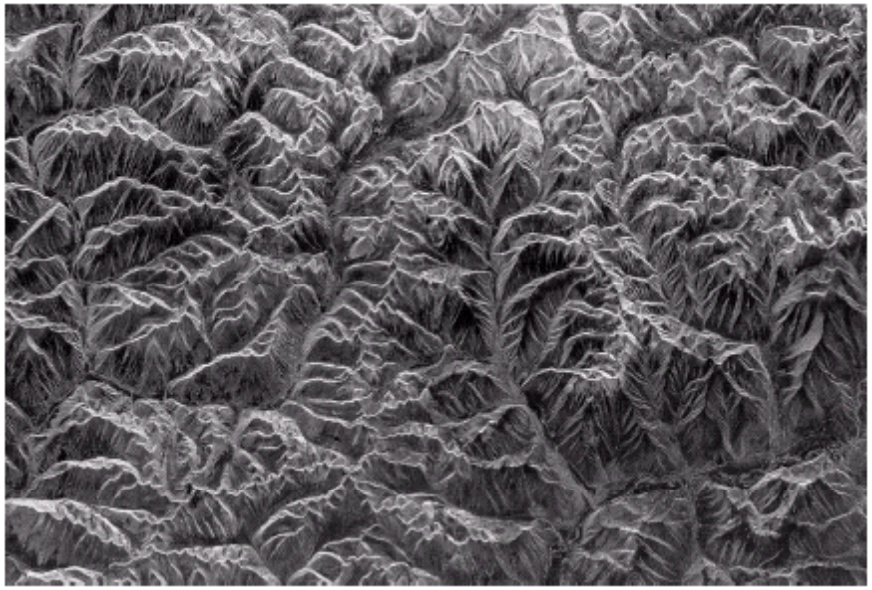

RADIOTALASNE SLIKE

- Snimanje u radio opsegu
- Primene u medicini i astronomiji
- MRI – magnetska rezonancija
  - Snažni magnet emituje impulse radio talasa, a svaki deo tkiva ih reflektuje na različiti način
  - Primeri: *Pulsar*, MRI snimci kolena i kičme

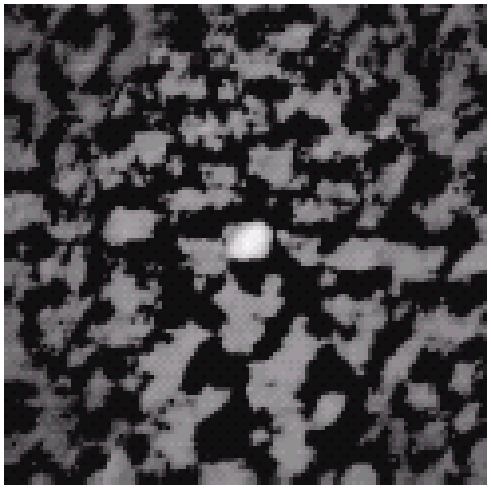

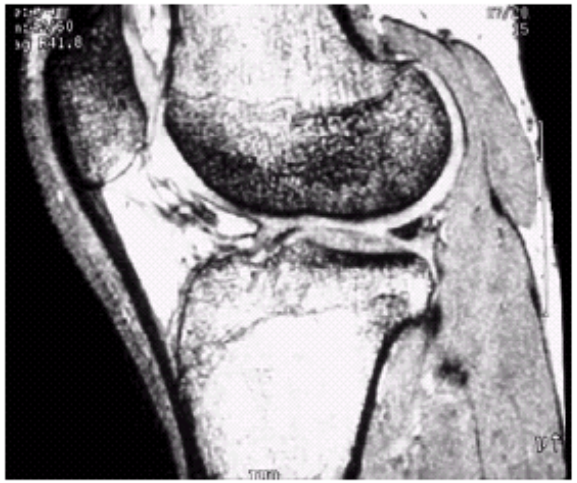

ULTRAZVUČNE SLIKE

- Zvuk se emituje i na osnovu refleksije se kreira slika
- Primene u geologiji, industriji i medicini
  - Ultrazvučna ispitivanja tla na niskim učestanostima <100Hz (strelica označava regiju sa naftom i/ili gasom)
  - Medicinske slike u opsegu visokih učestanosti 1-5MHz (novorođenče, tiroida, mišićno tkivo)

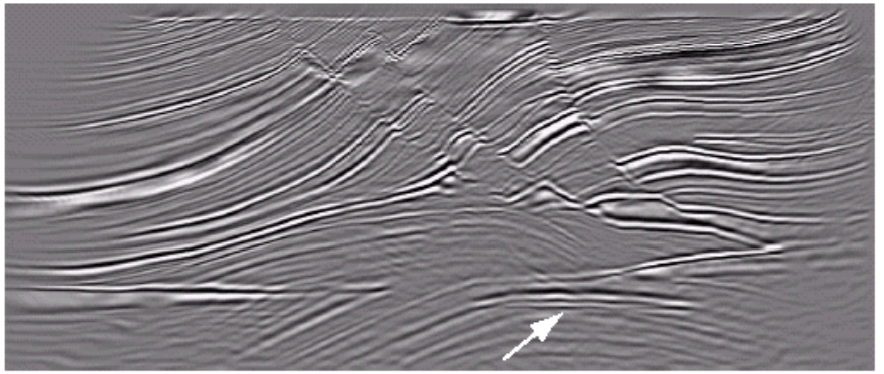

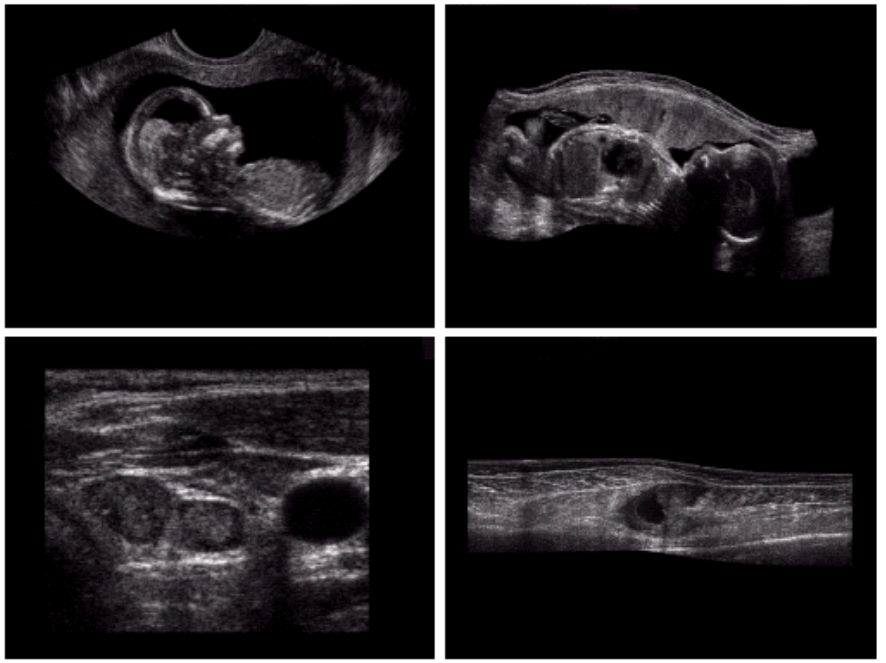

ELEKTRONSKA MIKROSKOPIJA

- Umesto svetlosnog emituje se snop elektrona
- Uvećanje optičkog mikroskopa ~1,000x
- Uvećanje elektronskog mikroskopa ~10,000x
  - Pregrejana vlakna tungstena
  - Integralno kolo oštećeno usled pregrevanja (2,500x)

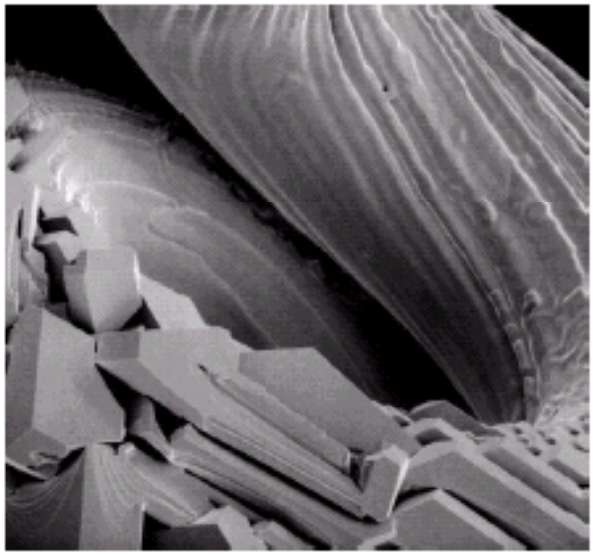

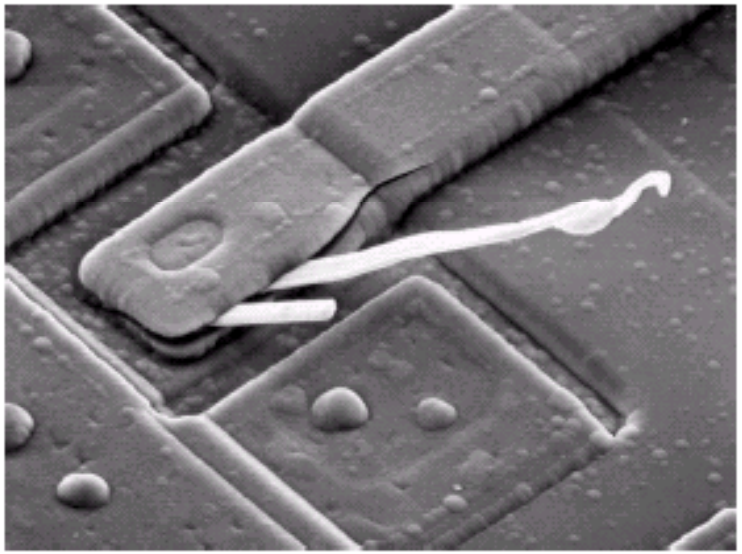

RAČUNARSKI GENERISANE SLIKE

- Fraktali
  - Generišu se iterativnim ponavljanjem osnovnog uzorka
- Vizuelizacija
  - Računarski 3-D modeli objekata

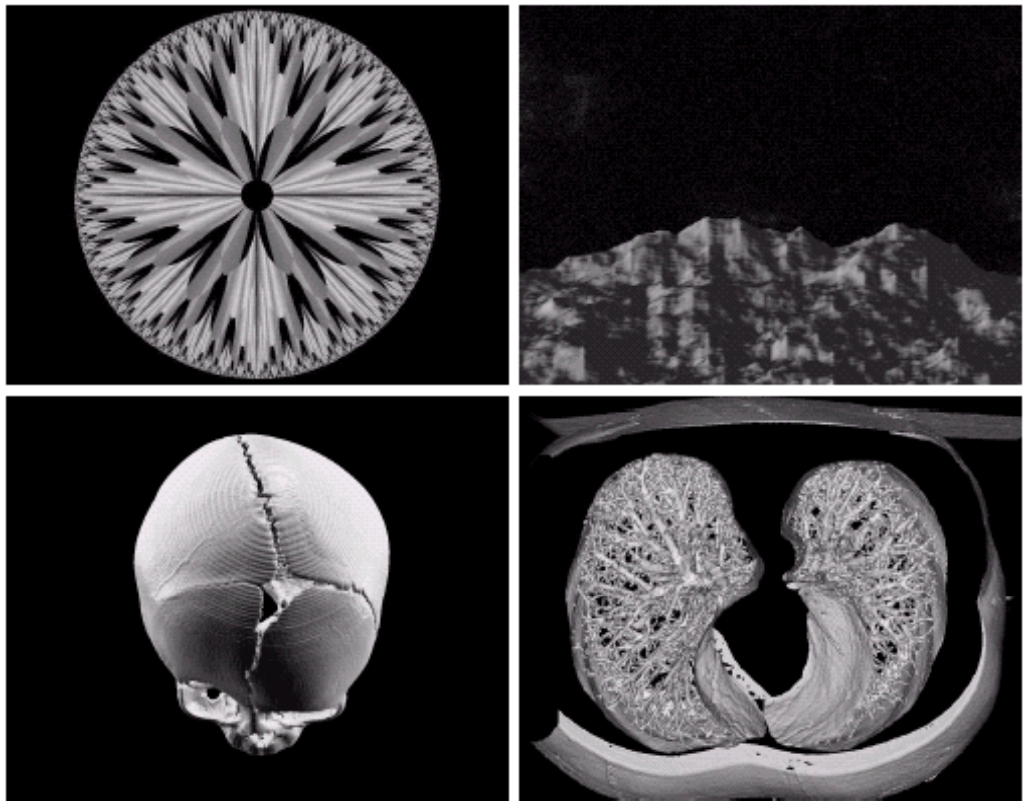

SISTEM ZA OBRADU SLIKE

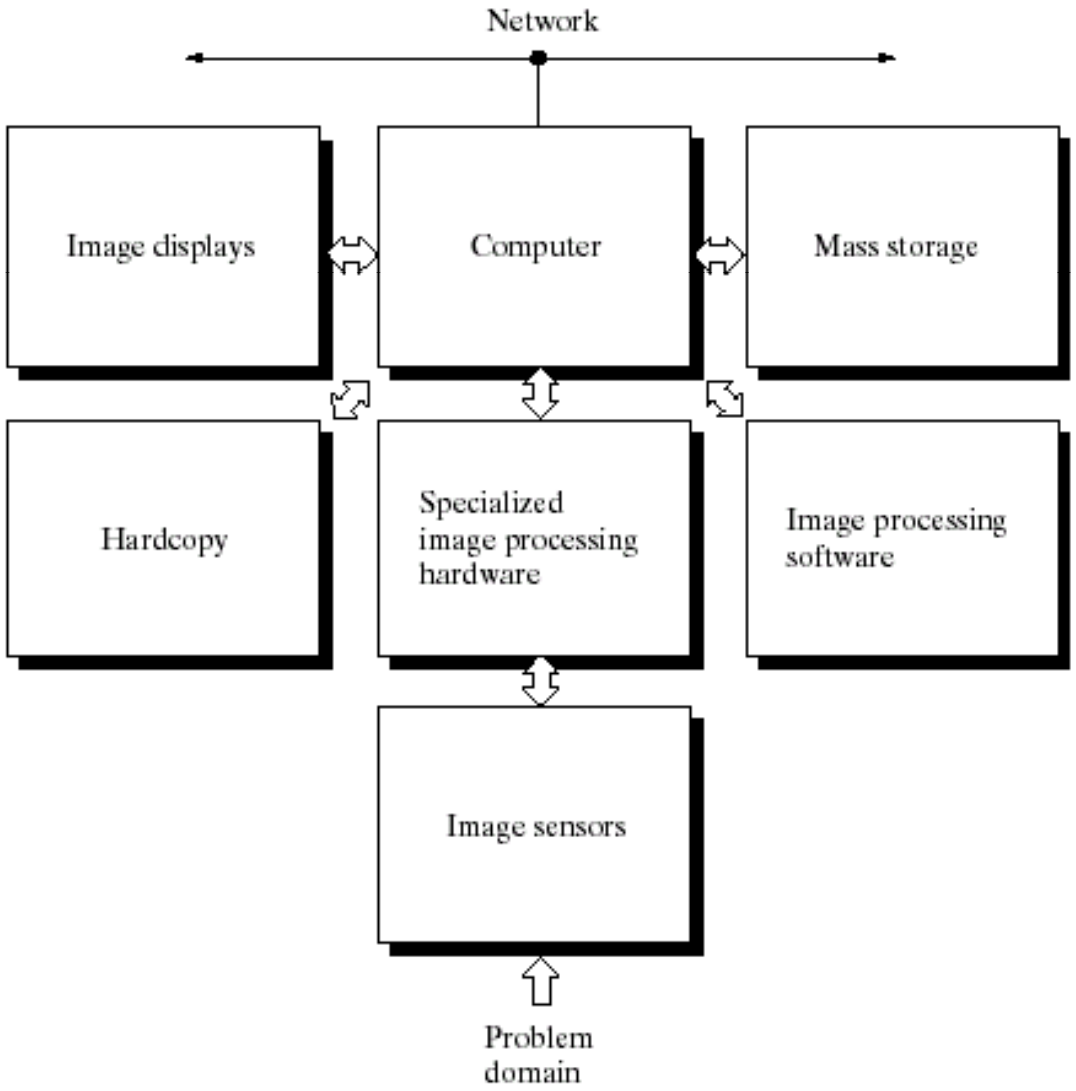

ELEMENTI OBRADE SLIKE